

Vergaderjaar 1986–1987

19774

Wijziging van enkele bepalingen van het Wetboek van Strafvordering omtrent de voorlopige hechtenis en enige andere onderwerpen

A

ADVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 21 augustus 1986

Bij Kabinetsmissive van 16 mei 1986, no. 104, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Justitie, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van wet met memorie van toelichting tot wijziging van enkele bepalingen van het Wetboek van Strafvordering omtrent de voorlopige hechtenis en enige andere onderwerpen.

1. De Raad van State is van oordeel dat de opdracht aan de rechtbank om te beslissen over de gevangenhouding inhoudt dat een nieuwe onbevooroordeelde toetsing van de vrijheidsbeneming door een ander college mogelijk wordt gemaakt. Dit brengt mee dat in het kader van deze hernieuwde toetsing de verdachte ook opnieuw wordt gehoord. Wanneer de (door de rechter-commissaris bevolen) bewaring afloopt en de noodzaak tot het prolongeren van de vrijheidsbeneming door een nieuwe instantie, de rechtbank, moet worden beoordeeld, ligt het in de rede dat de verdachte nogmaals – nu door deze instantie – wordt gehoord.

Hiervoor lijkt naar het oordeel van Uw minister blijkens de toelichting minder reden te bestaan, indien de verdachte zelf geen herhaald verhoor wenst. Voors wijst hij erop dat de

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 27 oktober 1986

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 16 mei 1986, nr. 105, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies betreffende het bovenvermelde wetsvoorstel rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 21 augustus 1986, nr. W03.86.0235, moge ik U hierbij aanbieden.

De Raad stelt voor onderdeel B van Artikel I te laten vervallen. In dat onderdeel wordt voorgesteld om in de gevallen waarin de rechtbank een vordering tot gevangenhouding van een in bewaring gestelde verdachte behandelt, het verhoor van de verdachte daarbij niet meer voor alle gevallen verplicht te stellen, doch in plaats daarvan voor te schrijven dat de verdachte in de gelegenheid wordt gesteld te worden gehoord (waarvan hij als hij zulks niet verkiest, geen gebruik behoeft te maken), dan wel de rechtbank uit eigen beweging zijn voorgeleiding kan gelasten. Voorts is bepaald dat zulk verhoor wel moet plaatsvinden als de verdachte bij de behandeling door de rechter-commissaris van de vordering tot zijn inbewaringstelling niet gehoord is kunnen worden.

De Raad meent nu, dat ook in de gevallen waarin de in bewaring

voorlopig gehechte verdachte, anders dan vroeger, thans altijd over de bijstand van een hem ambtshalve toegevoegde raadsman beschikt, «die hem desgewenst kan adviseren over de vraag of hij al dan niet de wens te kennen zal geven zich opnieuw te laten horen» (memorie van toelichting bij Artikel I, onderdeel B, bladzijde 5). Aldus wordt de suggestie gewekt dat de verdachte, die zich in voorlopige hechtenis bevindt, in het algemeen in staat is ter zake van de wenselijkheid van een tweede verhoor tot een weloverwogen oordeel te komen. Het moet echter worden betwijfeld of elke verdachte steeds van tevoren precies zal kunnen nagaan of het verhoor voor hem enige zin heeft. Het is immers niet altijd voorspelbaar welk nut het verhoor voor de verdachte zal hebben. Dat de verdachte de ratio van het verhoor niet inziet, betekent derhalve nog niet in alle gevallen dat die ratio inderdaad ontbreekt. Het zou daarom – juist met het oog op de positie van de verdachte – niet raadzaam zijn te regelen dat geen verhoor wordt gehouden alleen op grond van het feit dat de verdachte dit niet wenst. Het lijkt evenwel naar aanleiding van dezelfde overwegingen evenmin juist aan de rechtbank – buiten het geval dat de verdachte uitdrukkelijk om een verhoor, verzoekt – de beslissing over te laten om eventueel af te zien van het verhoor, zoals het wetsvoorstel inhoudt. Immers, ook de rechtbank zal niet in alle gevallen tevoren de waarde van een te houden verhoor juist kunnen inschatten.

De Raad stelt daarom voor onderdeel B van het voorstel van wet te schrappen.

2. Voor een redactionele kanttekening moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De waarnemend Vice-President van de Raad van State,
G. H. Veringa

**Redactionele kanttekening,
behorende bij het advies no.
W03.86.0235 van de Raad van
State van 21 augustus 1986**

– In Artikel I ware punt 120 van de Aanwijzingen voor de wetgevings-techniek in acht te nemen.

gestelde verdachte zelf geen behoefte blijkt te hebben aan nader verhoor door de rechtbank bij de behandeling van de vordering tot gevangenhouding (welke ingevolge onderdeel A van het wetsvoorstel niet meer dan 10 dagen na de behandeling van een vordering tot bewaring dient plaats te vinden), noch zulke behoefte bij de rechtbank bestaat, zo'n verhoor toch nuttig kan zijn, omdat de verdachte en zijn raadsman niet altijd weloverwogen zouden kunnen beoordelen of dat verhoor voor hem enige zin heeft. Zo min zou de rechtbank volgens de Raad in alle gevallen te voren de waarde van een te houden verhoor kunnen inschatten.

Ik verschil in dezen met de Raad van opvatting. Naar het mij voorkomt mag de tegenwoordige wetgever er van uitgaan dat de verdachte, en zeker ook diens raadsman, waarover de in bewaring gestelde verdachte uit hoofde van artikel 41 Sv. in ieder geval beschikt, mondig genoeg is om voor zijn eigen belangen, onderscheidenlijk de belangen van zijn cliënt op te komen. A fortiori meen ik dat het de rechtbank is toevertrouwd al dan niet van het verhoor af te zien. Ook het bestaande derde lid van artikel 66 Sv., dat op de behandeling van vorderingen tot verlenging van bevelen tot gevangenneming of gevangenhouding betrekking heeft, gaat van die opvatting uit. Ik heb dan ook in de beschouwingen van de Raad geen aanleiding gevonden om wijziging in het wetsvoorstel aan te brengen.

Aan de redactionele kanttekening van de Raad is in het wetsvoorstel gevolg gegeven.

Ik veroorloof mij U in overweging te geven het hierbij gevoegde wetsvoorstel en de memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Justitie a.i.,
C. P. van Dijk